

Krsti vuka, ali ne krsti, on neče neg v lozo (prim.: vuka krsti, ali ne krsti, vseeno bo ovce klal, in: vuk promeni dlako, a čudi nikdar).

Kakor visoko izraste po letu smrad, tako visoko bo zapal po zimi sneg.

Neče pleva na gnoj (hudobnež ima srečo, ali: ko priva ne pozebe).

Pasjo capo deni na mizo, ona neče, neg pod mizo.

Stare konje je težko plesati učiti.

Sv. Jurij dónese vina, sv. Marko kruha (ako je na Jurijevo lepo, bo dosti vina, ako je na Markovo lepo, bo obrodila strn).

V kóprivo neče pukniti (prim.: neče strela v ko-prive).

Ti si zasipal, ja bom izmlel.

† Kordula Peregrina.

To ime, ki je med katoličani eno najbolj zvočnih, so dne 6. februarja 1916 zapisali v knjigo tistih, ki jih ni več.

Kordula Wöhler se je rodila 17. junija 1845 kot hči protestantskega teologa dr. Wilhelma Wöhlerja v Malchinu na Meklenburškem. V mladosti je bila tiha, zamišljena, talentirana in fantastična ter se je že zgodaj jela zanimati za naravo in religijo. Že zgodaj je zahrepenela po notranjem verskem življenju in po večjem verskem udejstvovanju, nego ji ga je nudil protestantizem.

V otroških letih so jo opozorile na katolicizem ljubke pripovedi Krištofa Šmida, o katerem je vedela, da je bil katoliški duhovnik. Dolgo sta vplivali na njeno mladostno mišljenje tudi deli grofice Hahn-Hahn »Maria Regina« in »Doralice«; to dvoje del ji je pokazalo katoliško Cerkev in njen nauk v popolnoma drugi luči, nego njeni protestantski učitelji in protestantske knjige. 4. aprila 1861 je prišla Kordula v Ludwigslustu, kjer so bivali njeni predniki, prvič v katoliško cerkev in je prvič slišala katoliško pridigo. Istega leta je dobila od gospe nekega protestantskega duhovnika tudi knjigo Albana Stolza »Oče naš«. Bila je popolnoma očarana od vsebine in privlačne oblike, brala jo je vedno nanovo ter si skušala nabaviti še druga dela Albana Stolza.

Vedno bolj in bolj je dvomila o resničnosti svojih verskih naziranj. Ko je potovala s svojimi starši v katoliške dežele, Bavarsko in Tirolsko, se je zelo veselila lepih in veličastnih cerkvâ, ki jih je videla, in gorečega verskega življenja, ki ga je opazovala med ljudstvom. Ko je na povratku prišla v Stuttgart, ji je bilo čudovito pri srcu: »Nobenega večernega in jutranjega zvonjenja kakor v katoliških pokrajinah; kako zelo pogrešam zvonov, ki sem jih v zadnjem času toliko slišala! Od-krito moram priznati, da se mi protestantski kraji zde pusti in prazni; nikjer križa, nikjer pobožnega znamenja ob potu, le tu in tam cerkven stolpič; in vsega tega je v katoliških pokrajinah v obilici!«

Ker je hotela biti sama s seboj na jasnem, je Kordula pisala Albanu Stolzu pismo, v katerem mu je odkrila vse svoje duševne zmede; in tedaj se je razvila med tema tako različnima, pa vendar v nekaterih stvarih tako bližnjima dušama korespondenca, ki je kasneje, ko so zvedeli starši zanj, izzvala težke boje. Na vse načine so jo poskušali pregovoriti; strahovali

so jo in ji grozili, samo da bi ji omajali prepričanje. Toda junaška deklica je bila v srcu že zdavnaj katoliška in je bila oborožena proti vsem napadom. Boji so trajali leta in leta, toda zmagala je Kordula. Dne 10. julija 1870 je pristopila tudi po zunanje katoliški Cerkvi — bil je to njen najsrečnejši dan v življenju.

Kordulin dnevnik, v katerega je vse to vestno zapisovala, in pisma, ki jih je prejela od Albana Stolza ter skrbno hranila, je freiburški profesor dr. Julius Mayer zložil v harmonično knjigo (»Alban Stolz und Kordula Wöhler«, Freiburg, Herder).

Tu vidimo, kako je Alban Stolz, ta resni in često tako trpki mož, vodil dekleta, ki je bilo mehkega srca, pa krepke volje. Njegov »Deus providebit« — Bog bo poskrbel, Bog bo vse prav naredil — uči samotno bori-teljico, naj zaupa v božjo modrost, vsemoč in ljubezen. »Gotovost njegove ljube, močne molitve« jo tolaži in osrčuje, njegova globoka pobožnost jo uči, da vedno in povsod, tudi v najtrpkejšem samozatajevanju vdano, otroško in ponižno kliče: »Ecce ancilla Domini.«

Medvedova pesem »Ave Marija«.

O Medvedovi pesmi »Ave Marija« je napisal pesnik Ks. Meško v »Koledarju Družbe sv. Mohorja« za leto 1911., str. 89 (v Medvedovem nekrologu), da je morda njegova »Zdrava Marija« dala povod za to Medvedovo pesnitev. Pravi namreč sledeče: »Nekoč, menda v začetku l. 1898., sem izročil »Družbi sv. Mohorja« nekaj pesmi; med temi tudi eno: »Ave Marija«, ki je izšla v »Koledarju« menda l. 1899. s spremenenim naslovom: »Zdrava Marija«. Tedanji tajnik č. g. Rozman je poslal moje pesmi skupno z drugimi Družbi vposlanimi v presojo gosp. Medvedu. Kmalu nato sem bral v »Dom in Svetu« Medvedovo: »Ave Marija«. Malo sem se čudil. Ne nameravam s tem trditi, da je Medved posnemal. Pri njegovi priznani samoniklosti in bogastvu misli mu tega ni bilo treba. A zdi se mi, da si smem šteti v zaslugo, če mu je dala impulz za njegovo lepo pesem moja, pesniško gotovo mnogo manj vredna.« — Meško pa se je v tem oziru zmotil. Medvedova »Ave Marija« je izšla v »Dom in Svetu« že l. 1893. (str. 270). Zmota pa je nastala morda tako, da je Meško bral v »Dom in Svetu« l. 1897. (str. 406) »Zdravo Marijo« nekega Vitigoja, ki je Meškovi brezdvoma le slučajno res nekoliko podobna, in je mislil, da je Vitigoj — Medved. Bržkone je Meško poslal svoj rokopis Družbi že l. 1897., ker je pesem natisnjena v Koledarju za l. 1899., torej l. 1898. Imena Vitigoj pa ni med psevdonimi Medvedovimi (A. K—i, Bistran, Filodem, Dolenc, Zdeslav, L. V., Novljan, A. M., A. St., Stebor); tudi je pesem v dikciji vse preohlapna, premalo klana za Medveda. (Vitigoj je bil, menim, † ljublj. bogoslovec Jak. Voljč. Ur.)

S tem bodi pomota popravljena!

Ivan Grafenauer.

Razstava vojnih slik c. in kr. glavnega poročevalnega stana.

Odkar se vzroki in cilji sedanje vojske jasné, so mnogi, ki so se bavili z bodočnostjo in napovedovali več stvari o prihodnjem razvoju umetnosti, bolj molčeči; čim jasnejši so namreč vzroki in cilji vojske, tem manj jasno je, kako bi ti mogli vplivati na umetnikovo